

Nr 459.

Av herr Nilsson i Svalöv m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 82, med förslag till förordning med vissa bestämmelser till motverkande av svinsjukdomar.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 82 till riksdagen har framlagts förslag till förordning med vissa bestämmelser till motverkande av svinsjukdom.

Till grund för propositionen har legat ett av lantbruksstyrelsen, veterinärstyrelsen och statens veterinärmedicinska anstalt i gemensam skrivelse till Kungl. Maj:t den 26 augusti 1949 framfört förslag rörande hälsokontroll av svinbesättningar. I jämförelse med detta ursprungliga förslag kan sägas, att i propositionen bortarbetats flera oformligheter, och departementschefen har sålunda i väsentliga avseenden tagit hänsyn till den kritik, som framkommit i inkomna remissyttranden.

Enligt propositionen ansluta sig de föreslagna bestämmelserna mycket nära till motsvarande, som gälla i fråga om bekämpande av tuberkulos och smittosam kastning hos nötkreatur samt hönstyfus. Emellertid är det en påtaglig skillnad beträffande undersökningsmetoderna i fråga om å ena sidan nyssnämnda tre sjukdomar och å andra sidan de svinsjukdomar, som propositionen avser. I det förra fallet föreligger möjlighet att, såsom Svenska distriktsveterinärföreningen i avgivet remissvar framhåller, fastställa laboratoriemässigt exakta och preciserade fordringar för s. k. friförklaring, medan däremot diagnostiken i fråga om svinsjukdomarna, såsom departementschefen själv vitsordar, måste till huvudsaklig del grundas på kliniska iakttagelser, vilket medför, att bedömningen av en viss besättnings hälsotillstånd blir i avsevärd mån subjektiv. Med hänsyn till den synnerligen stora ekonomiska betydelsen för den enskilde djurägaren måste det vara ytterligt betänkligt att låta avgörandet om friförklaring eller icke bliva beroende på resultatet av en i grund och botten subjektiv uppfattning hos den veterinär, som utför undersökningen.

Erfarenheten av hittills följt system i fråga om bekämpandet av svinsjukdomar har tydligt ådagalagt, att misstag kunna begås såväl i det ena som i det andra avseendet, d v. s. att det förekommer, att svin från s. k. friskförklarade besättningar likväl visa sig vara behäftade med sjukdomar, som avses i propositionen, under det att å andra sidan ingen som helst skadegörelse vållats av avelssvin, som kommit från icke friskförklarad besättning. Faktum torde för övrigt vara, att ett säkert fastställande av förekomsten av svininfluensa eller andra lungsjukdomar icke kan ske utan obduktion av slaktkroppen.

I fråga om möjligheten att bekämpa ifrågavarande svinsjukdomar ha

Bihang till riksdagens protokoll 1951. 4 saml. Nr 459—464.

under senare år betydelsefulla erfarenheter gjorts, till vilka ingen hänsyn tagits vare sig i ämbetsverkens förslag eller i propositionen. Det är därför angeläget, att det får anstå någon tid med vidtagande av för den enskilde äventyrliga åtgärder i stil med i propositionen föreslagna, tills ytterligare erfarenhet vunnits i fråga om nyssnämnda och andra hjälpmedel, som väntas kunna framkomma. I detta sammanhang förtjänar även understrykas vikten av att ansträngningarna i fråga om framställning och användning av vaccin mot vissa av ifrågavarande svinsjukdomar så mycket som möjligt forceras, enär det finnes goda skäl för antagandet, att mycket av positivt värde kan vinnas även på denna väg.

Såsom Svenska länsveterinärföreningen i sitt remissvar framhåller måste det föreligga svårigheter för de veterinärer, som förordnas att företaga kontrollundersökningar, att vid enstaka och tämligen sällsynta besök kunna på rent klinisk väg avgöra djurens hälsotillstånd. Stora fordringar måste därför ställas på veterinärens kliniska skicklighet och erfarenhet, varför det torde bli nödvändigt anordna särskilda kurser i svinsjukdomarnas diagnostik. Så vitt känt är ha emellertid inga åtgärder i angiven riktning vidtagits, varför det tyvärr är skäl befara, att vid en hela landet omfattande statsreglerad hälsokontroll, vilken så gott som omedelbart föreslås skola förverkligas, allvarlig brist på för ändamålet lämpliga veterinärer kommer att föreligga.

Enligt i kungl. propositionen intagen tablå rörande antalet modersuggor i olika län och nuvarande anslutning till hälsokontrollen har den senare per 1/4 1949 omfattat endast 11 280 suggor fördelade mellan sex län, under det att det totala antalet suggor anges till 122 936 st. Kontrollen har sålunda hittills varit av relativt blygsam omfattning och avsett endast cirka 9 % av totala antalet. Även om viss utökning av kontrollen efter i tablån angivna grunder kan beräknas ha skett, motsvarar denna knappast mer än utökningen av suggstocken. Det torde därför stöta på mycket stora praktiska svårigheter att på den korta tid, som står till buds före den föreslagna förordningens ikraftträdande, vidtaga sådana åtgärder, att densamma kan utökas till att avse hela landet. Det torde vidare vara ogörligt för hushållningssällskap, som hittills icke anordnat hälsokontroll, att få densamma genomförd till den 1 juli 1951. Den enskilde besättningsägaren, som hittills icke anslutit sig till ifrågavarande kontroll, synes även böra lämnas skälig tid för vidtagandet av de förberedande åtgärder, som i många fall äro erforderliga härför. Det kan sålunda förekomma fall, där uppförande av nya byggnader eller vidtagandet av andra arrangemang, vilka icke hastigt kunna genomföras, bli nödvändiga. Liksom en övergångstid lämnas för godkännande av av slakteriorganisation bedriven hälsokontroll, synes sådan vara i hög grad påkallad även i fråga om tiden för förordningens ikraftträdande.

På grund av vad sålunda anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta att vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 82 tiden för den föreslagna förordningens ikraftträdande måtte uppskjutas till den 1 januari 1953.

Stockholm den 13 mars 1951.

Eric Nilsson

i Svalöv.

Per A. Johnsson
i Kastanjegården.

Edvard Mårtensson
i Smedstorp.

Stig F. Hansson
i Önnarp.

David Boman
i Stafsund.

Albert Larsson.

C. Oscar Nolin.
